

La nova llei d'educació i les ciències

Josep Lluís Doménech

Professor de Física i Química
IES Antoni Llidó

La resposta a l'economia de productes barats dels països asiàtics no pot estar basada en l'elaboració de productes més barats encara, sinó fer-ne altres de diferents i millors, és a dir, una economia fonamentada en la innovació i el valor afegit. Per açò, cal un sistema educatiu eficaç.

Que l'ensenyament no aconsegueix ben bé allò que pretén és clar. En l'últim informe PISA, el del 2010, s'indica que els estudiants espanyols obtingueren, pel que fa a la competència matemàtica, una puntuació mitjana de 483 (els estudiants més ben valorats, els de Shanga-Xina, obtingueren 600 punts); la puntuació científica fou un poc superior, 488 punts, però també per davall de la mitjana i allunyada dels primers països. Tampoc no foren bons els resultats obtinguts en comprensió lectora, el tercer aspecte avaluat en aquestes proves.

El Ministre d'Educació del govern resultant de les eleccions del 2011, assenyala des del primer moment que anava a elaborar una nova llei del sistema educatiu (la quarta des de 1990) que superara aquestes mancances. Entre altres propòsits, J. I. Wert declarava que s'havien de reforçar les matèries instrumentals: matemàtiques, llengua i ciències (segurament, la primera vegada que un alt dirigent considerava les ciències com una matèria instrumental).

Ara fa unes setmanes s'ha conegut l'esborrany de l'avantprojecte de llei. En l'exposició de motius es fa tot un grapat d'intencions (millorar el nivell educatiu dels ciutadans representa una aposta pel creixement econòmic i per un futur millor; els joves han de formar-se per participar en la presa de decisions; s'ha de fomentar l'esperit crític en els estudiants, etc.) per a la consecució de les quals les ciències i les matemàtiques n'haurien d'eixir reforçades.

Tanmateix, en relació a com queden les Matemàtiques, les Ciències i la Tecnologia, la lectura de l'apartat normatiu, és a dir, d'allò que realment es farà, contradiu els motius declarats. Les Matemàtiques queden com fins ara i les Ciències i la Tecnologia empitjoren. Els alumnes continuaran cursant Biologia, Geologia, Física i Química en els mateixos nivells que ho fan actualment, però la Tecnologia, que a hores d'ara és obligatòria passa a ser optativa. A més, desapareixen les Ciències per al Món Contemporani (CMC). És cert que apareix una assignatura nova, Cultura Científica, però es tracta d'una optativa, quan CMC és una matèria obligatòria per a tothom.

Resta encara per determinar la càrrega horària de les assignatures, però el fet que els alumnes continuen havent de cursar un nombre de matèries similar al de l'actualitat (entre 9 i 12) fa suposar que tampoc ací no hi haurà millores en la formació científica.

Fa uns mesos, Luís Garicano (professor d'Economia en el *London School Economics*) afirmava que, per a eixir endavant en l'economia del coneixement cal un bon domini de les matemàtiques i l'estadística; una capacitat elevada per a escriure un argument, no sols gramaticalment correcte, sinó raonat amb claredat i convicció; i un nivell avançat d'anglès. Sense aquests tres fonaments, és com si els xiquets no hagueren passat per l'escola des dels 14 anys. Doncs resulta que els responsables del Ministeri no se n'han assabentat.

Les crítiques que han rebut altres aspectes de la llei (caràcter avaluable de la Religió, jugular la immersió lingüística, etc.) fa pensar que els nostres governants desconeixen quant ens hi juguem. Després de més de quatre anys d'una crisi que s'ha endut per davant més de 125000 empreses i més de 5000000 de llocs de treball, els governants són incapaços de deixar la ideologia a un costat i preocupar-se per allò important per a la ciutadania: albirar un futur millor.

En relació als continguts, la revista experimentarà alguns canvis respecte dels números precedents. A partir d'ara tindrem el plaer de comptar amb la col·laboració periòdica de gent experimentada en el camp de la comunicació i la divulgació científica: **Claudi Mans** (*El que ens fan menjar*), **Daniel Gil** i **Amparo Vilches** (*Un futur sostenible*), **J. M. Mulet** (*Artificial, naturalment*) i **Daniel Climent** (*Sinestèsia*). La veu dels convidats passa a ser una secció plural. En aquest número **Vicent Botella** presenta un treball sobre el ball caòtic dels planetes, **Pere Grima** ens mostra la importància i utilitat d'una matèria injustament desacreditada, l'estadística, **Herme Maria** enceta una sèrie de treballs en què fonamenta la necessitat de protegir el riu Girona, **Joan Perelló** tracta l'esgotament de les direccions IP. L'entrevista a **Pas Garcia**, professora de la Universitat de València, versa sobre les relacions entre les dones i la ciència. **Laia Pedro**, alumna que fou de l'IES Antoni Llidó, fa un tast del seu treball doctoral: la vida en condicions extremes. En *Notícies* els estudiants presenten un grapat d'assumptes que han eixit a la llum en els últims mesos. A més de la ressenya de *Los productos naturales* de J. M. Mulet i d'una biografia novel·lada de Tesla, es comenta un article aparegut en *Science* en què es mostra la igualtat de gènere en l'activitat científica.

